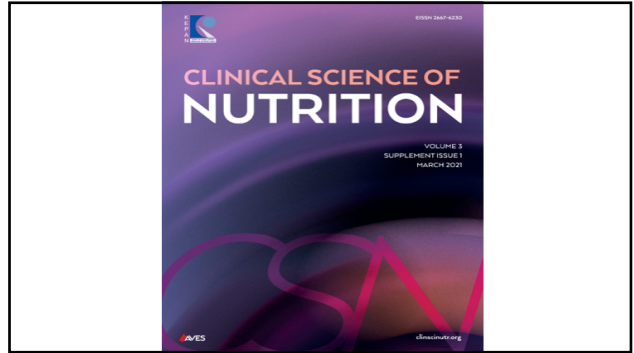

KRİTİK HASTALIKTA NÜTRİSYON

Prof. Dr. Murat GÜNDÜZ
 Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
 Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD
 Yoğun Bakım Bilim Dalı

Açlık ve Hastalığa Bağlı Malnütrisyon

- Metabolik hız
- Protein katabolizması
- Protein sentezi
- Protein döngüsü
- Azot balansı
- Glukoneogenez
- Ketoz
- Glukoz döngüsü
- Kan glukozu
- Tuz ve su birikimi
- Plazma albümin

Basit Açlık

Stres Açlığı

Clinical Nutrition 36 (2017) 651–662

Contents lists available at ScienceDirect

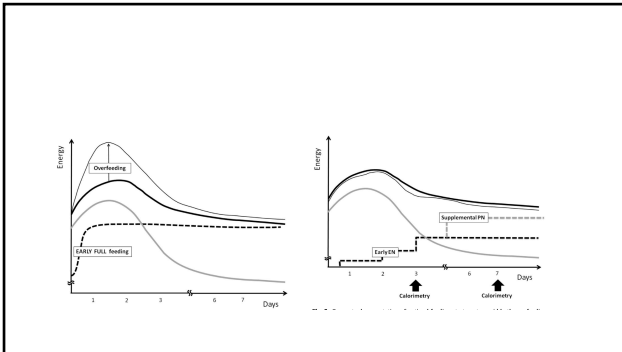
Clinical Nutrition

journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/clinu>

Review

Indirect calorimetry in nutritional therapy. A position paper by the ICALIC study group

Taku Oshima^a, Mette M. Berger^b, Elisabeth De Waele^c, Anne Berit Guttorfsmen^{d, e, f}, Claudia-Paula Heidegger^g, Michael Hiesmayr^h, Pierre Singerⁱ, Jan Wernerman^j, Claude Pichard^{k, *}

Zanten et al. Critical Care (2019) 23:268
<https://doi.org/10.1186/s13054-019-2602-5>

Nutrition therapy and critical illness: practical guidance for the ICU, post-ICU, and long-term convalescence phases

Arthur Raymond Hubert van Zanten^{1,2}, Elisabeth De Waele^{3,4} and Paul Edmund Wischmeyer⁵

Acute Phase Day 1-4	Post Acute ICU Phase > Day 5	Post ICU Phase	Post Hospital Discharge
Progressive Feeding (prevent Overfeeding)	Early Mobilization	Exercise	Rehabilitation
Calories Set at 70% of predictive equations or 100% of indirect calorimetry	Calories Increase to 125% of predictive equations or 125% of indirect calorimetry or 30 kcal/kg/day	Calories Increase to 150% of predictive equations or 150% of indirect calorimetry or 35 kcal/kg/day	Calories Increase to 150% of predictive equations or 150% of indirect calorimetry or 35 kcal/kg/day
Target 1 Day 4 - 100%	Target 2 Post-ICU Target ICU Discharge	Target 3 Convalescence Target	Target 3 Convalescence Target
Proteins Minimum protein intake 1.3 g/kg/day. NB: During enteral nutrition target achieved is lower (60-80%) consider 1.5 grams/kg/day	Proteins Increase protein intake to 1.5-2.0 grams of protein/kg/day. Consider prolonged enteral nutrition, oral nutrition supplements or protein supplements	Proteins Increase to 2.0-2.5 grams of protein/kg/day. Consider prolonged enteral nutrition, oral nutrition supplements or protein supplements	Proteins Increase to 2.0-2.5 grams of protein/kg/day. Consider prolonged enteral nutrition, oral nutrition supplements or protein supplements

NUTRIC score

Variable	Range	Points
Age	<50	0
	50-75	1
	>75	2
APACHE II	<15	0
	15-20	1
	20-25	2
	>25	3
SOPA	<5	0
	5-10	1
	>10	2
Number of Co-morbidities	<2	0
	2-3	1
	>3	2
Days from hospital to ICU admission	<1	0
	1-3	1
	>3	2
IL-6	<1000	0
	>1000	1

NUTRIC Score¹

Point	Category	Explanation
0-3	High Score	Associated with worse clinical outcomes (mortality, ventilation). These patients are the most likely to benefit from aggressive nutrition therapy.
4-5	Low Score	These patients have a low malnutrition risk.

Point	Category	Explanation
0-3	High Score	Associated with worse clinical outcomes (mortality, ventilation). These patients are the most likely to benefit from aggressive nutrition therapy.
4-5	Low Score	These patients have a low malnutrition risk.

ASPEN 2016

- GLIM kriterleri;
- **Risk altında durumunun** tanımlanmasını,
- Malnütrisyon **şiddetinin tanı ve derecelendirilmesini** içeren iki aşamalı bir yaklaşımı içerir.

ESPEN Guideline
ESPEN guidelines on definitions and terminology of clinical nutrition
 T. Cederholm^{1,2}, R. Barazzoni³, P. Aretini^{4,5}, P. Ballieux⁶, G. Biolo⁷, S.C. Bischoff⁸, C. Compher⁹, J. Correia^{10,11}, T. Higashiguchi¹², M. Holst¹, G.L. Jensen¹³, A. Malone¹⁴, M. Muscarilli¹⁵, I. Nyulasi¹⁶, M. Pirlich¹⁷, E. Rothenberg¹⁸, R. Schneider¹⁹, S.M. Schneider²⁰, M.A.E. de van der Schueren²¹, C. Sieber²², L. Valentini²³, J.C. Yu²⁴, A. Van Gossum²⁵, P. Singer²⁶

GLIM'e göre, malnütrisyon tanısı için en az

- 1 fenotipik kriter ve
- 1 etiyolojik kriter gereklidir.

Phenotypic Criteria	Etiologic Criteria
Weight loss (1) >5% within past 6 months or >10% beyond 6 months	Reduced food intake or assimilation ^a
Low body mass index (BMI) <20 if <70 years, or <22 if >70 years, or <18.5 if >70 years	50% of ER > 1 week, or any reduction for >2 weeks, or any chronic GI condition that adversely impacts food assimilation or absorption
Reduced muscle mass (body composition measuring techniques) ^b	Acute disease/injury, or chronic disease-related

- Şiddetli doku hasarı ve sepsis metabolik yanıt verir,
- Kas rezervuarından genel sirkülasyona amino asitler verilir
- İmmün fonksiyonunu optimize etmek ve inflammatuar yanıtı düzenlemek için yeni protein sentezi sağlanır.

Daniel PM. The metabolic homeostatic role of muscle and its function as a store of protein. *Lancet* 1977;2:446-8.

Amino Acid Adequacy in Pathophysiological States^{1,2}

Peter B. Soeters,³ Marcel C. G. van de Poll, Wim G. van Gemert, and Cornelis H. C. Dejong
 Department of Surgery, Maastricht University, 6200 MD, Maastricht, The Netherlands
 J. Nutr. 134: 1575S-1582S, 2004.

- Hızlı vücut proteini oluşumu anabolik yetersizlikle sonuçlanır.
- Kas proteini kaybı protein kazanımını büyük ölçüde aşar
- Tüm vücut azot dengesi güçlü negatif hale gelir

Amino Acid Adequacy in Pathophysiological States^{1,2}

Peter B. Soeters,³ Marcel C. G. van de Poll, Wim G. van Gemert, and Cornelis H. C. Dejong
 Department of Surgery, Maastricht University, 6200 MD, Maastricht, The Netherlands
 J. Nutr. 134: 1575S-1582S, 2004.

- İlimli travmaya veya hastalığa normal yanıt
- Hareketsizlik, iştahsızlık ve katabolizmayı içerir.
- Ancak yaralanma yerinde ve bazı dokularda proinflammatuar sitokinler tarafından modüle edilen protein akümülyasyonu vardır.

Amino Acid Adequacy in Pathophysiological States^{1,2}

Peter B. Soeters,³ Marcel C. G. van de Poll, Wim G. van Gemert, and Cornelis H. C. Dejong
Department of Surgery, Maastricht University, 6200 MD, Maastricht, The Netherlands
J. Nutr. 134: 1575S–1582S, 2004.

- Hastalığın eşlik ettiği açlık sırasında, kas katabolizmasından türetilen amino asitler, glutamin ve benzeri diğer amino asitleri elde etmek için geri dönüşümsüz olarak ayrılırlar.
- Amino asitlerin etkili bir şekilde yeniden kullanılması engellenir ve zorunlu olarak tüm vücut seviyesinde protein katabolizmasına neden olur.

Kritik hastalık çok çeşitlilik gösterir;

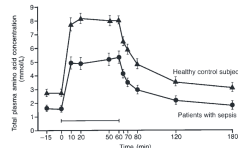
- Hastanın mevcut nutrisyonel statüsü,
- Metabolik ve hemodinamik durumu
- Nutrisyon tedavisinin özellikleri.

Amino acid kinetics in patients with sepsis¹⁻³

Wilfred Druml, Günther Heinzl, and Gunter Kleinberger

Am J Clin Nutr 2001;73:908-13.

- Sepsiste hip aminoasidemi, esansiyel ve non-esansiyel amino asitlerin dokulara klirensinde % 70'lik bir artışın bir sonucudur.

Brief Communication

Metabolic vs Nutrition Support: A Hypothesis

Peter A. Burke, MD¹; Lorraine S. Young, RD, MS, CNSD²; and Bruce R. Bistrian, MD, PhD³

Journal of Parenteral and Enteral Nutrition
Volume 34, Number 5
September 2010 566-568
© 2010 American Society for Parenteral and Enteral Nutrition
10.1177/0144467310382763
http://jpen.sagepub.com
hosted at
http://online.sagepub.com

- Yeterli ekzojen amino asit sağlanması
- Hem proteinin sentezini arttırarak, hem de inflamasyonu optimize ederek klinik sonuçları iyileştirebilir
- Kas protein kaybını azaltabilir

Clinical Nutrition

Volume 23, Issue 2, April 2004, Pages 273-280

ORIGINAL ARTICLE

Muscle wasting and energy balance in critical illness ☆

Clare L Reid ^{a, b, c, d, e}, Iain T Campbell ^b, Rod A Little ^c

- Kritik hastalıkta katabolik sürecin ilk haftasında aşırı kas protein kaybı
- Uzamış kritik hastalıkta ise yaygın olarak ortaya çıkan kas atrofisi oluşur.

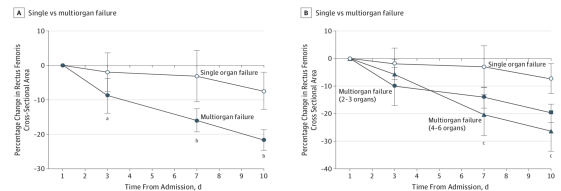
Original Investigation | CARING FOR THE CRITICALLY ILL PATIENT

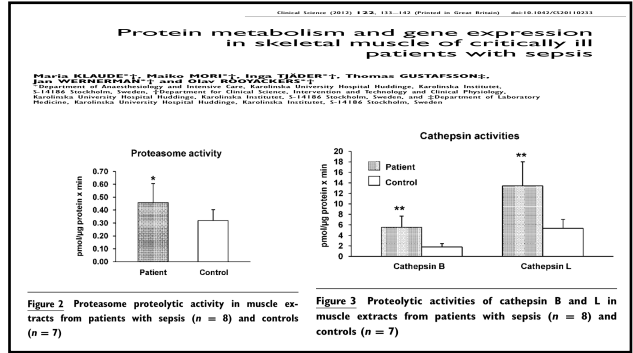
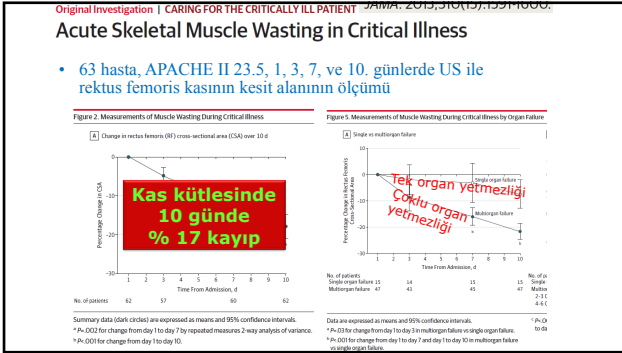
Acute Skeletal Muscle Wasting in Critical Illness

Zudin A. Puthucherry, MRCP, Jaiaktry Rawal, MRCS; Mark McPhail, PhD; Bronwen Connolly, BSc; Gamunu Ratnayake, MRCP; Pearl Chan, MBBS; Nicholas S. Hopkinson, PhD; Rahul Phadke, FRCPath; Tracy Dew, MSc; Paul S. Sidhu, PhD; Cristiana Veloso, PhD; John Seymour, PhD; Chibwe C. Agley, MSc; Anna Selby, PhD; Marie-Liéb, PhD; Lindsay M. Edwards, PhD; Kenneth Smith, PhD; Anthea Rowlerston, PhD; Michael John Rennie, PhD; John Moxham, PhD; Stephen D. R. Harridge, PhD; Nicholas Hart, PhD;

JAMA. 2013;310(15):1591-1600.

Figure 5. Measurements of Muscle Wasting During Critical Illness by Organ Failure

Clinical Science (2013) 122, 132–142 (Printed in Great Britain) doi:10.1093/ctc/ctc122

Protein metabolism and gene expression in skeletal muscle of critically ill patients with sepsis

Maria KLAUDE^{1,2}, Maiko MORI^{1,2}, Inga TJÄDER^{1,2}, Thomas GUSTAFSSON^{1,2}, Jan WERNERMAN^{1,2} and Olav ROOYACKERS^{1,2}

- Sonuç olarak, sepsisli kritik hastalarda görülen dramatik kas kaybı, protein degradasyonunun artmasından kaynaklanmaktadır.
- Bu, hem proteazom hem de lizozomal proteolitik sistemlerin artan aktiviteleri ile kolaylaştırılmaktadır.

International Journal of Vitamin and Nutrition Research (2011), 81, pp. 143–152. <https://doi.org/10.1024/0300-9831/a000058>. © 2013 Hogrefe AG.

Protein Catabolism and Requirements in Severe Illness

- Ancak özellikle ne kadar fazla protein gereklidir?
- Metabolik olarak normal olanlarda sağlıklılardaki önerileri ayırır: **0,8 g / kg protein**
- Kritik hastalıkta ya diyet proteini ya da parenteral ya da enteral olarak **1,2 ve 1,5 g / kg protein**

Clinical Guidelines

aspEN AMERICAN SOCIETY FOR PARENTERAL AND ENTERAL NUTRITION

Guidelines for the Provision and Assessment of Nutrition Support Therapy in the Adult Critically Ill Patient: Society of Critical Care Medicine (SCCM) and American Society for Parenteral and Enteral Nutrition (A.S.P.E.N.)

Stephen A. McClave, MD¹; Beth E. Taylor, RD, DCN²; Robert G. Martindale, MD, PhD³; Malissa M. Warren, RD⁴; Debbie R. Johnson, RN, MS⁵; Carol Braunshweig, RD, PhD⁶; Mary S. McCarthy, RN, PhD⁷; Evangelia Davanos, PharmD⁸; Todd W. Rice, MD, MSc⁹; Gail A. Cresci, RD, PhD¹⁰; Jane M. Gervasio, PharmD¹¹; Gordon S. Sacks, PharmD¹²; Pamela R. Roberts, MD¹³; Charlene Compher, RD, PhD¹⁴; and the Society of Critical Care Medicine¹⁵ and the American Society for Parenteral and Enteral Nutrition¹⁶

- SCCM ve ASPEN kılavuzları, protein veya amino asit alımını yüksek olarak önerir **2.0 g / kg**

Clinical Guidelines

aspEN AMERICAN SOCIETY FOR PARENTERAL AND ENTERAL NUTRITION

Guidelines for the Provision and Assessment of Nutrition Support Therapy in the Adult Critically Ill Patient: Society of Critical Care Medicine (SCCM) and American Society for Parenteral and Enteral Nutrition (A.S.P.E.N.)

Stephen A. McClave, MD¹; Beth E. Taylor, RD, DCN²; Robert G. Martindale, MD, PhD³; Malissa M. Warren, RD⁴; Debbie R. Johnson, RN, MS⁵; Carol Braunshweig, RD, PhD⁶; Mary S. McCarthy, RN, PhD⁷; Evangelia Davanos, PharmD⁸; Todd W. Rice, MD, MSc⁹; Gail A. Cresci, RD, PhD¹⁰; Jane M. Gervasio, PharmD¹¹; Gordon S. Sacks, PharmD¹²; Pamela R. Roberts, MD¹³; Charlene Compher, RD, PhD¹⁴; and the Society of Critical Care Medicine¹⁵ and the American Society for Parenteral and Enteral Nutrition¹⁶

- SCCM / ASPEN kılavuzları,
- Şiddetli derecede yanık
- Çoklu travmaya maruz kalan hastalar ile
- Aşırı beslenmesine izin verilmeyen obez hastalara en az 2 g / kg (ideal vücut ağırlığı)
- Kritik statüde, aşırı beslenmesine izin verilmeyen, morbid obez hastalar için minimum protein miktarı olarak 2.5 g protein / kg (ideal vücut ağırlığı) önerilir

- ABA şiddetli derecede yanık hastaları için **protein 1.5 - 3.0 g/kg**
- ESPEN, hemen hemen tüm kritik hastalar için **protein 1.3 - 1.5 g/kg**
- ESICM **protein 1.8 g/kg**

- Erişkinlerde kritik hastalıkta optimum ve güvenli protein limiti ile ilgili klinik literatür sistematik olarak gözden geçirilmelidir.

Appropriate protein provision in critical illness: a systematic and narrative review¹⁻³

L John Hoffer and Bruce R Bistrian

Am J Clin Nutr 2012;96:591-600.

- Sonuç olarak mevcut kanıtlar sınırlıdır ve çalışmaların kalitesi yetersizdir
- Ancak 2.0-2.5 g/kg protein (normal vücut ağırlığı) güvenli olduğunu ve kritik hastalığı olan çoğu erişkin hastada uygun olabileceğini kuvvetle önerilir
- Kritik hastalıkta uygun protein düzeyini belirlemek için iyi tasarlanmış klinik araştırmalara acil bir ihtiyaç vardır.

ARTICLE IN PRESS

Clinical Nutrition xxx (xxxx) xxx

Contents lists available at ScienceDirect

Clinical Nutrition

Journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/clinu>

ELSEVIER

Editorial

ESPEN expert statements and practical guidance for nutritional management of individuals with SARS-CoV-2 infection

- COVID-19, özellikle ileri yaşta ve polimorbid bireylerde en kötü sonuçlara ve daha yüksek mortaliteye sahiptir.
- YBÜ yatış süresinin uzunluğu, iskelet kası kütlesi ve işlev kaybı nedeniyle YBÜ'nün taburcu edilmesinden sonra da düşük yaşam kalitesine neden olur.

- COVID-19 enfeksiyonunda beslenme yönetimi üzerine özel bir çalışma olmadığından, Öneriler ESPEN yönergelerine, uzman görüşüne ve klinik deneyime dayanmaktadır.

ARTICLE IN PRESS

Clinical Nutrition xxx (xxxx) xxx

Contents lists available at ScienceDirect

Clinical Nutrition

Journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/clinu>

ELSEVIER

Editorial

ESPEN expert statements and practical guidance for nutritional management of individuals with SARS-CoV-2 infection

- Kritik hastalık sırasında günde 1.3 g / kg protein eşdeğeri aşamalı olarak verilebilir.
- Bu hedefin esas olarak zayıf hastalarda sağkalımı artırdığı gösterilmiştir.
- Obezitede, 1.3 g / kg "ayarlanmış vücut ağırlığı" protein verilmesi önerilir.

ARTICLE IN PRESS
Clinical Nutrition xxx (xxxx) xxx
Contents lists available at ScienceDirect
Clinical Nutrition
Journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/clinu>

Editorial
ESPEN expert statements and practical guidance for nutritional management of individuals with SARS-CoV-2 infection

- Özellikle, kontrollü fiziksel aktivite ve mobilizasyon, beslenme tedavisinin yararlı etkilerini artırabilir.

ARTICLE IN PRESS
Clinical Nutrition xxx (xxxx) xxx
Contents lists available at ScienceDirect
Clinical Nutrition
Journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/clinu>

Editorial
ESPEN expert statements and practical guidance for nutritional management of individuals with SARS-CoV-2 infection

- 1.3 g / kg / gün protein hedefine de gün geçtikçe ulaşılmaktadır.

RESEARCH LETTER Open Access

Persistent hypermetabolism and longitudinal energy expenditure in critically ill patients with COVID-19

John Whittle¹, Jeroen Molinger¹, David MacLeod¹, Krista Haines¹, Paul E. Wischmeyer^{1,2*} for the LEEP-COVID Study Group

Table 1 Baseline characteristics, clinical care and outcomes, and indirect calorimetry measured resting energy expenditure in COVID-19 ICU patients

(A) Baseline characteristics (n = 22)				
Age (mean, range)	58 (31–88)			
Male sex (n, %)	13 (59)			
Race (n, %)				
African-American/Black	12 (54)			
Caucasian/White	7 (32)			
Hispanic	3 (14)			
BMI (mean, range)	30.7 (17.4–48.1)			
SOFA > 3 (n, %)	15			
Ventilator days (21-day study period only) (mean, sd)	14.4 (8.7)			
Mortality (21-day study period only) (n, %)	3 (14)			
Mortality (hospital mortality) (n, %)	4 (18)			
(B) Energy expenditure data		0.1–1.4	0.14–2.1	p value
Measured REE in absolute kcal/day (all patients) (median, IQR)	1505 (1123–2213)	1042 (1165–1467)	1789 (1770–3205)	< 0.05
Measured REE kcal/kg actual BW (non-obese, BMI < 30) (median, IQR)	19.2 (16.9–20.7)	26 (24.5–35.2)	29 (23–34.5)	< 0.05
Measured REE kcal/kg actual BW (obese, BMI > 30) (median, IQR)	17.5 (1.2–19.2)	21 (20–23.5)	31.5 (24.8–36)	< 0.05
Measured REE kcal/kg adjusted BW (obese, BMI > 30) (median, IQR)	20.1 (7–22.5)	26.3 (24–29)	32.5 (28.8–35.8)	< 0.05
Measured REE kcal/kg actual BW (all patients) (median, IQR)	19.1 (3.7–20.3)	26 (22–42)	30.4 (27–35.8)	< 0.05
(C) Clinical data		0.7–1.4	0.14–2.1	p value
Use of prone positioning (n, mean, sd)	12.3 (8.8)	7 (24)	12.2 (4.3)	0.12
Use of paralysis with neuromuscular blocker (n, mean, sd)	14.8 (8)	9.2 (1.7)	12.3 (3.4)	0.2
SOFA score (mean, sd)	9 (3.6)	9 (3.2)	9.5 (3.6)	0.5

- Covid 19 hastalarının YBÜ'de yatış süresince EE'de önemli farklılıklar ve progresif hipermetabolizma gelişebilmektedir.
- Bu süreç 21 gün süresince devam etmektedir.

SONUÇ

- Kritik hastalığın ilk 3 günü kalori basamaklı olarak artırılır.
- Yoğun bakım hastalarında nutrisyon tedavisinin bir parçası olmalıdır.
- Nutrisyonu, yaşam desteği önlemleriyle ilişkilendirmek sonuçları iyileştirme potansiyeline sahiptir.
- Protein gereksinimi kritik hastalıkta artar.
- Artmış protein ihtiyacını karşılamak kas kaybını önlemenin en önemli yollarından birisidir.

KEPAN

KLİNİK ENTERAL PARENTERAL NUTRİSYON DERNEĞİ

hmuratgunduz

